

Sygn. akt I C 139/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: S S.R. Kinga Grzegorzcyk

Protokolant: st. sekr. sąd. Milena Bartłomiejczyk

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę 2091 złotych

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Ł. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. kwotę 2091 (dwa tysiące dziewięćdziesiąt jeden) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 30 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Ł. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. kwotę 1522 (tysiąc pięćset dwadzieścia dwa) złote tytułem zwrotu kosztów procesu,
4. zwraca ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 41,83 (czterdzieści jeden 83/100) złotych tytułem niewydatkowanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego z kwoty zaksięgowanej pod pozycją 500015476645.

Sygn. akt I C 139/17

UZASADNIENIE

W dniu 3 grudnia 2016 r. Ł. K., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) w K., wystąpił do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, Wydziału Gospodarczego, przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. z pozwem o zapłatę kwoty 2091 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, wnosząc o zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda wskazał, że w dniu 25 listopada 2014 r. doszło do wypadku, w wyniku którego uszkodzony został pojazd Z. Ł.. Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Poszkodowany w związku z uszkodzeniem pojazdu zmuszony był wynająć od powoda pojazd zastępczy od dnia 28 listopada do dnia 18 grudnia 2014 r., tj. na 20 dni, za 120 zł netto za każdy dzień najmu. Jednocześnie Z. Ł. zawarł z powodem umowę cesji wierzytelności, na mocy której przelał na niego prawo do odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana tytułem odszkodowania za zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego wypłaciła jedynie kwotę 1353 zł.

[pozew k.3-7]

Postanowieniem z dnia 15 grudnia 2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi stwierdził, że sprawa nie ma charakteru sprawy gospodarczej oraz stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

[postanowienie k.21-22]

Strona pozwana nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik strony pozwanej zakwestionował czas oraz stawkę dzienną najmu pojazdu zastępczego.

[odpowiedź na pozew k.38-39]

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 listopada 2014 r. doszło do wypadku drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki F. (...), nr rej. (...), użytkowany przez Z. Ł.. Sprawca szkody w dniu zdarzenia ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) Spółce Akcyjnej w W..

[okoliczność bezsporna]

Poszkodowany naprawiał swój samochód w warsztacie Z. Ć. w Z..

[dowód: zeznania świadka Z. Ł. e-protokół rozprawy 00:05:22-00:14:44 CD k.59]

W dniu 28 listopada 2014 r. Z. Ł. zawarł z Ł. K., prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) w K., umowę najmu pojazdu zastępczego marki O. (...), ze stawką za wynajem wynikającą z cennika zamieszczonego na stronie internetowej firmy powoda. Konieczność najmu pojazdu zastępczego Z. Ł. tłumaczył koniecznością użytkowania samochodu w celu jazdy do lekarzy i rehabilitantów oraz zaspakajania bieżących potrzeb. Z. Ł. od 1991 r. jako osoba uznana za osobę niepełnosprawną otrzymuje rentę inwalidzką i nie pracuje. Ma żonę i wnuki. Małżonkowie Ł. nie mieli drugiego samochodu. Wydanie samochodu zastępczego poszkodowanemu nastąpiło w dniu 28 listopada 2014 r., a zwrócił go wynajmującemu w dniu 18 grudnia 2014 r. Z tytułu powyższego najmu powód wystawił poszkodowanemu fakturę na kwotę 3.444 zł brutto, tj. za 20 dni, stosując stawkę dzienną w wysokości 120 zł netto, tj. 147,60 zł brutto.

[dowód: umowa najmu k.12, oświadczenie k.15, faktura k.11, zeznania świadka Z. Ł. e-protokół rozprawy 00:14:44-00:21:09 CD 59]

Z. Ł. przeniósł na rzecz Ł. K. wierzytelność, przysługującą mu wobec strony pozwanej z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres wynikający z umowy najmu pojazdu w związku ze szkodą komunikacyjną powstałą w dniu 25 listopada 2014 r., zgłoszoną (...) i zarejestrowaną pod numerem PL (...). Poszkodowany przeniósł na powoda powyższą wierzytelność wraz z wszelkimi prawami z nią związanymi za łączną kwotę wynikającą z umowy najmu pojazdu. Strona pozwana została powiadomiona o przelewie wierzytelności pismem datowanym 18 grudnia 2014 r.

[dowód: umowa cesji wierzytelności k.13-14, powiadomienie k.16]

O zakończeniu naprawy pojazdu Z. Ł. dowiedział się telefonicznie i wówczas niezwłocznie oddał pojazd zastępczy.

[dowód: zeznania świadka Z. Ł. e-protokół rozprawy 00:05:22-00:14:44 CD 59]

Uzasadniony czas naprawy pojazdu marki F. (...), nr rej. (...), po wypadku z dnia 25 listopada 2014 r. oraz uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego wynosi 22 dni. Średnia dobowo stawka czynszu najmu pojazdu klasy takiej, jak uszkodzony pojazd, w okresie likwidacji szkody wynosiła 118 zł brutto, tj. 96 zł netto, a rozpiętość cenowa wynosiła od 73,80 zł do 188,19 zł brutto. Uzasadniony teoretyczny czas najmu pojazdu zastępczego, przy uwzględnieniu okresu oczekiwania na części konieczne do naprawy w wymiarze 2-3 dni, z pominięciem dni wolnych od pracy, w tym również

i świąt, z uwzględnieniem rozpoczęcia procesu naprawczego, który nastąpił 3 dni po odstawieniu pojazdu do warsztatu oraz z dostępem do warsztatu naprawczego bez oczekiwania na tzw. swą kolejkę na dokonanie drugich oględzin, może wynieść około 11 dni.

[dowód: pisemna opinia biegłego sądowego k.61-72, pisemna opinia uzupełniająca biegłego sądowego k.83-86, ustna opinia uzupełniająca biegłego sądowego e-protokół rozprawy 00:02:46-00:08:44 CD k.103]

Szkoda została zgłoszona stronie pozwanej w dniu 28 listopada 2014 r.

[okoliczność bezsporna]

W toku postępowania likwidacyjnego (...) wypłaciło odszkodowanie za zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego za 11 dni, w kwocie 1353 zł.

[dowód: pismo k.19]

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powód domagał się zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, wynikających z faktury. Okolicznością bezsporną był fakt, że sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej. (...) zakwestionowało okres najmu pojazdu zastępczego i wysokość stawki dobowej czynszu najmu pojazdu zastępczego.

Zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Poszkodowany Z. Ł. zawarł z powodem w dniu 18 grudnia 2014 r. umowę, zgodnie z którą przeniósł na Ł. K. wierzytelność, przysługującą mu wobec strony pozwanej z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego marki O. (...) w związku z likwidacją szkody z dnia 25 listopada 2014 r. Poszkodowany przeniósł na powoda powyższą wierzytelność tytułem pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego wraz ze wszystkimi prawami związanymi z tą wierzytelnością. Powód wszedł zatem w prawa i obowiązki Z. Ł. w powyższym zakresie i jest legitymowany do dochodzenia od strony pozwanej zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, z którego korzystał poszkodowany w trakcie postępowania likwidacyjnego w związku ze zdarzeniem, w wyniku którego uszkodzeniu uległ jego samochód. Okoliczność ta nie była kwestionowana przez stronę pozwaną.

Wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego świadczonego z tytułu ubezpieczenia OC jest zakreślona granicami odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierowcy samochodu, który spowodował wypadek (szkodę). Do rozstrzygnięcia o wysokości odszkodowania należnego poszkodowanemu od ubezpieczyciela w ramach ubezpieczenia OC komunikacyjnego koniecznym jest sięgnięcie do ogólnych reguł Kodeksu cywilnego, odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności do przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego (tak m. in. Sąd Najwyższy w uchwałach z dnia 15.11.2001 r., III CZP 68/01, publ. OSP z 2002 r., z. 7-8, poz. 103 i z dnia 21.03.2003 r., III CZP 6/03, publ. OSNC z 2004 r., z. 1, poz. 4). Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, jak podkreślał Sąd Najwyższy, należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy (tak m. in. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 20.02.2002 r., V CKN 1273/00, niepubl. i wyroku z dnia 16.05.2002 r., V CKN 1273/00, niepubl.).

Odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego, nie służącego do

prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje także celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (tak m. in. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17.11.2011 r., III CZP 5/11, Lex nr 1011468). Korzystanie z samochodu stało się przy obecnym stanie rozwoju stosunków społecznych i gospodarczych standardem cywilizacyjnym. Możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego ma umożliwić poszkodowanemu zachowanie takiego standardu życia codziennego, jak gdyby wypadek nie miał miejsca.

Rozstrzygnięcie sprawy sprowadzało się do ustalenia uzasadnionego czasu naprawy pojazdu, należącego do poszkodowanego oraz zasadności wysokości stawki dobowej za najem pojazdu zastępczego.

Ustalając powyższe okoliczności, Sąd oparł się na wnioskach wynikających z pierwszej pisemnej opinii biegłego sądowego, którą biegły konsekwentnie popierał do samego końca, nawet po sporządzeniu pisemnej opinii uzupełniającej, która została opracowana na skutek zastrzeżeń do opinii zgłoszonych przez pełnomocnika strony pozwanej i która stanowiła odpowiedź na pytania sformułowane przez tego pełnomocnika. W swojej pisemnej opinii uzupełniającej biegły wskazał teoretyczny czas najmu pojazdu zastępczego, jedynie przy uwzględnieniu okresu oczekiwania na części w wymiarze 2-3 dni, a dodatkowo z pominięciem dni wolnych od pracy, w tym również świąt, przy uwzględnieniu, że proces naprawczy nastąpił 3 dni później oraz zakładając, że poszkodowany nie oczekiwał na tzw. kolejkę na dokonanie drugich oględzin pojazdu. Założenia te, chociaż zgodne z zastrzeżeniami zgłoszonymi przez pełnomocnika strony pozwanej, nie uwzględniają realnych okoliczności rozpoznawanej sprawy. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, postępowanie likwidacyjne było dłuższe, aniżeli teoretycznie mogłoby trwać, z uwagi na konieczność dokonania ponownych oględzin uszkodzonego samochodu. Strona pozwana nie wykazała, aby w toku postępowania likwidacyjnego interesowała się przebiegiem i czasem trwania naprawy pojazdu poszkodowanego, a tym bardziej, aby wyjaśniała przyczyny, dla których naprawa ta ewentualnie trwała dłużej. Nie wykazała również, dlaczego wszystkich uszkodzonych na skutek wypadku elementów w samochodzie poszkodowanego nie ustalono podczas pierwszych oględzin. Drugie oględziny, w szczególności czas oczekiwania na nie, niewątpliwie wpłynął na długość naprawy. Nie można zatem czynić poszkodowanemu zarzutu zbyt długiego korzystania z samochodu zastępczego.

Powód złożył umowę najmu pojazdu, umowę cesji wierzytelności oraz fakturę określającą wysokość poniesionych kosztów najmu samochodu zastępczego.

Jeśli chodzi o stawkę dobową czynszu za najem, to należy wskazać, że zgodnie z opinią biegłego średnia stawka czynszu najmu pojazdu klasy takiej, jak uszkodzony pojazd, w okresie likwidacji szkody wynosiła 118 zł brutto, tj. 96 zł netto, a rozpiętość cen obowiązujących wówczas na rynku tych usług wynosiła od 73,80 zł do 188,19 zł brutto. Stawka dobową przyjęta przez podmiot wynajmujący poszkodowanemu pojazd zastępczy została w rozpoznawanej sprawie ustalona na kwotę 120 zł netto, tj. 147,60 zł brutto, a zatem mieściła się w średnich stawkach obowiązujących w tym czasie na rynku i nie była wygórowana. Wskazać przy tym należy, że nie można wymagać od poszkodowanego, aby poszukiwał podmiotu, który wynajmie mu pojazd za najniższą stawkę dobową, obowiązującą w danym czasie.

Podkreślić również należy, że – jak wynika z zeznań samego poszkodowanego – pojazd zastępczy został oddany wynajmującemu od razu po uzyskaniu przez Z. Ł. telefonicznej informacji o tym, że może odebrać swój samochód po naprawie.

Poszkodowany użytkował pojazd zastępczy przez 20 dni, a zatem krócej, aniżeli zgodnie z pierwotną opinią biegłego sądowego wynosił uzasadniony czas naprawy samochodu poszkodowanego oraz czas najmu pojazdu zastępczego, który biegły określił na 22 dni.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że faktura wystawiona przez powoda na kwotę 3444 zł za najem pojazdu zastępczego przez 20 dni, przy zastosowaniu dobowej stawki w wysokości 120 zł netto, nie jest wygórowana i mieściła się w średnich granicach stawek stosowanych w tamtym okresie przez wynajmujących samochody zastępcze. Kwotę wynikającą z faktury należało pomniejszyć o 1353 zł, które strona pozwana wypłaciła w toku postępowania

likwidacyjnego. Do zapłaty pozostaje zatem kwota 2091 zł (3444 – 1353), której powód dochodził w niniejszym procesie.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. Zgodnie z treścią art. 817 § 1 i 2 k.c. w przypadku braku odmiennych ustaleń zakład ubezpieczeń zobowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. W rozpoznawanej sprawie szkoda została zgłoszona stronie pozwanej w dniu 28 listopada 2014 r. Żądanie zasądzenia odsetek ustawowych jest zatem zasadne od dnia 30 grudnia 2014 r., a nie od 28 stycznia 2014 r., jak wnosił o to pozwany.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2091 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 grudnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie oddalając powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., statuującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Powód wygrał proces praktycznie w całości, ulegając w nieznacznej części co do żądanych odsetek, które – porównując datę zdarzenia, tj. 25 listopada 2014 r., z początkową datą dochodzonych odsetek, tj. 28 stycznia 2014 r., najprawdopodobniej zostały w ten sposób określone omyłkowo. Strona pozwana zobowiązana jest zatem do zwrotu na rzecz powoda poniesionych przez niego kosztów procesu w wysokości 1522 zł, na którą to kwotę złożyły się: opłata od pozwu - 150 zł, wydatkowana zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego – 500 zł, koszty zastępstwa procesowego - 900 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł.

Z uwagi na to, że w toku procesu strona pozwana uiściła 500 zł tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, z której biegłemu została wypłacona kwota 458,17 zł, to na podstawie art. 84 ust. 1 i 2 w zw. z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 300 z późn. zm.) Sąd zwrócił ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na rzecz strony pozwanej kwotę 41,83 zł.